

UJEMANJE MED POVEDKOM IN OSEBKOM V KOPULATIVNIH STAVKIH

Prispevek obravnava ujemanje med povedkom in osebkom v kopulativnih stavkih, ki imajo obliko *[samostalniška besedna zveza] – [glagol biti] – [samostalniška besedna zveza]*. Ujemanje povedkove vezi (po obliki gre za glagol biti) v takih primerih ni jasno določeno. V rabi se je pokazalo, da se v teh stavkih povedkova vez včasih ujema s povedkovim določilom, včasih pa z osebkom. Teorij o tem jezikovnem problemu ni veliko in zato ta jezikovni problem v slovenščini ostaja nerešen. Prispevek na kratko povzema teorije ter nato s primeri iz korpusa *Gigafida* skuša ugotoviti, kako se ujemalno pravilo kaže v rabi.

Ključne besede: ujemanje, osebek, povedek, vez, povedkovo določilo

0 Uvod

O ujemanju med povedkom in osebkom v kopulativnih stavkih tipa *[samostalniška besedna zveza] – [glagol biti] – [samostalniška besedna zveza]* še ni bilo napisanega veliko, teorije o tem jezikovnem problemu pa se razlikujejo in si občasno nasprotujejo. Osnovno ujemalno pravilo, ki pravi, da »osebek vpliva na obliko povedka v sklonu, spolu in številu« (Toporišič 1982: 157), se v takih primerih ne uveljavi vedno, saj analiza izbranih primerov iz korpusa *Gigafida* kaže, da se povedkova vez včasih ujema s povedkovim določilom, ne pa z osebkom. Namen prispevka je s pomočjo izbranih primerov iz korpusa *Gigafida* ugotoviti, v katerih primerih bi lahko izpeljali pravilo ujemanja povedkove vezi s povedkovim določilom.

1 Teoretična izhodišča

Toporišič (2004: 609) navaja, da osebek ne vpliva na obliko povedkove vezi, ko je v povedkovem določilu samostalnišk v dvojini ali v množini. V tem primeru se glagolska vez ravna po povedkovem določilu in je kljub edninskemu osebk v dvojini ali v množini, ne pa v ednini, na primer *To mesto so Brežice, To sta sosedova dva, Ta silna množica so protestniki, Starši sta oče in mati*. Toporišič (1982: 158) pravi, da se v stavku, ki je neodvisen od sobesedila in izgovorjen brez poudarjanja, osebek loči od povedka na podlagi besednega reda – prvi samostalnišk v stavku je tako v vlogi osebk, drugi samostalnišk v stavku pa v vlogi povedkovega določila.¹

C. Orešnik in Orešnik (2007) pišeta, da je včasih težko ugotoviti, katera samostalniška besedna zveza je osebek in katera povedkovo določilo, če sta osebek in povedkovo določilo po zgradbi oba samostalniška besedna zveza. Poudarjata, da je v njunih zgledih prva samostalniška besedna zveza vedno razumljena kot osebek, druga pa kot povedkovo določilo. Povedkova določila delita na opisujoča in identificirajoča. Povedkovo določilo je opisujoče, ko opisuje nanosnika osebk, na primer v stavku *Brežice so lepo mesto*, kjer je nanosnik (torej *Brežice*) opisan kot lepo mesto. Identificirajoče pa je povedkovo določilo takrat, ko osebk priredi določeno vrednost, na primer *To lepo mesto so Brežice*, pri čemer je osebek *To lepo mesto* spremenljivka, ki potrebuje identifikacijo – povedkovo določilo osebk priredi vrednost. Z delitvijo povedkovih določil na opisujoča in identificirajoča utemeljujeta določitev ujemanja povedkove vezi z osebkom ali s povedkovim določilom, ko je glagolska vez v ednini. Če je povedkovo določilo identificirajoče, se povedkova vez ujema z njim in ne z osebkom, če pa je povedkovo določilo opisujoče, se povedkova vez ujema z osebkom. Hkrati C. Orešnik in Orešnik (2007) pišeta, da se v primeru, ko je povedkovo določilo v neednini (torej v dvojini ali v množini), povedkova vez vedno ujema s povedkovim določilom, na primer *Ljubljana niso samo hiše, Ljubljana nista samo ti dve hiši*.

Kunst-Gnamuš (1993) navaja primer *Največji problem Ljubljane je avtobusna postaja*, kjer sta obe samostalniški besedni zvezi v imenovalniku in kjer ni mogoče z gotovostjo trditi, katera samostalniška besedna zveza je osebek in katera povedkovo določilo. Kunst-Gnamuš se pri tem razlikuje od Toporišiča ter od C. Orešnik in Orešnika, ki prvo samostalniško besedno zvezo (Toporišič v primerih izven konteksta, C. Orešnik in Orešnik vedno) dojemajo kot osebek, drugo pa kot povedkovo določilo. V pretekliku se aktualizira ujemanalno pravilo, kjer sta možni dve obliki glagolske vezi, in sicer *Največji problem Ljubljane je bil avtobusna postaja* proti *Največji problem Ljubljane je bila avtobusna postaja*. Če osebek določa obliko povedka, potem je v prvem stavku osebek samostalniška besedna zveza *Največji problem Ljubljane*, v drugem pa samostalniška besedna zveza *avtobusna postaja*, saj Kunst-Gnamuš trdi,

¹ Tega se bomo držali v prispevku zgolj zato, ker so primeri iz korpusa *Gigafida* v prispevku navedeni izolirano, torej brez sobesedila. Tako bo samostalniška besedna zveza oziroma samostalnišk na začetku stavka razumljen kot osebek, samostalniška besedna zveza oziroma samostalnišk, ki stoji za osebn glagolsko obliko (in je skupaj z njo v vlogi povedka), pa bo razumljen kot povedkovo določilo. Seveda velja, da bi morali za popolnejšo analizo upoštevati sobesedilo in teorijo členitve po aktualnosti, po kateri osebek ni nujno na prvem mestu v stavku.

da osebek ni nujno prva izmed dveh samostalniških besednih zvez v stavku, ampak meni, da je osebek tista samostalniška besedna zveza, ki določa ujemanje povedka. V raziskavi je ugotovila, da je izbira osebkov med dijaki in študenti odvisna od besednega reda – za osebek v večjem številu dijaki in študenti izbirajo samostalniško besedno zvezo na začetku stavka (Kunst-Gnamuš 1989), vendar pa po teoriji o členitvi po aktualnosti osebek ni nujno na prvem mestu, saj je postavitvev osebkov odvisna »od izbire izhodišča kot znanega podatka in jedra sporočila kot novega podatka« (Kunst-Gnamuš 1993: 268). Navaja tudi primer *Moja največja ljubezen je bila organizacijske vede*. Pravi, da ji jezikovni čut ob tem stavku govori, da je stavek slovnično napačen, saj bi morala biti povedkova vez v množini, torej *Moja največja ljubezen so bile organizacijske vede*, pri čemer predpostavlja, da je to edina mogoča izrazna realizacija stavka in da ni odvisna od besednega reda, torej oblika vezi tudi v primeru zamenjanega vrstnega reda samostalniških besednih zvez ostaja enaka.

2 Analiza izbranih primerov² iz korpusa *Gigafida*³

2.1 Edninski samostalniški besedni zvezi oziroma edninska samostalnika

2.1.1 S(Z) – glagol biti – S(Z)

Primeri iz korpusa *Gigafida* so ločeni glede na slovnični spol samostalnikov v stavku. Primeri, ki so v tabelah navedeni vzporedno, vsebujejo isti samostalnik. Vidimo lahko, da obliko povedkove vezi včasih narekuje samostalniška besedna zveza oziroma samostalnik na začetku stavka, včasih pa samostalniška besedna zveza oziroma samostalnik, ki stoji za osebnimi glagolskimi oblikami. Med primeri lahko najdemo skoraj identične stavke, ki pa imajo drugačno obliko povedkove vezi, npr. *Njena prva ljubezen je bil klavir* proti *Njena prva ljubezen je bila klavir*; *Vrhunec je bila pesem Making Memories of Us [...]* proti *Vrhunec je bil zaključna pesem* ter *Toda pravi vrhunec je bil najbrž pesem*; *Vrhunec je bila zmaga na SP [...]* proti [...] *vrhunec je bil senzacionalna danska zmaga [...]*; *Vzrok je bilo veliko pomanjkanje materiala [...]* proti *Vzrok je bil pomanjkanje podpore v operacijskem sistemu [...]*; *Osnovni pogoj je bilo znanje kitajščine [...]* proti *Pogoj je bil znanje*

² Primeri so izbrani le iz dela korpusa *Gigafida*; izbrala sem jih tako, da sem v korpusu *Gigafida* iskala kopulativne stavke, ki so vsebovali samostalnike, ki so po moji presoji v kopulativnih stavkih pogosti in tudi precej problematični pri določanju oblike povedkove vezi v kopulativnih stavkih. Analiza je zgolj poskus pregleda rabe ujemanega pravila v kopulativnih stavkih, za popolnejšo analizo bi morali vsekakor izbrati celotno gradivo iz vseh socialnih in funkcijskih vrst, potrebna pa je tudi nadgradnja s korpusno analizo.

³ Legenda oznak:

S(Z) – samostalniška besedna zveza oziroma samostalnik v ednini

S(Z)m – samostalniška besedna zveza oziroma samostalnik moškega spola ednine

S(Z)ž – samostalniška besedna zveza oziroma samostalnik ženskega spola ednine

S(Z)s – samostalniška besedna zveza oziroma samostalnik srednjega spola ednine

S(Z)člov. – samostalniška besedna zveza oziroma samostalnik v ednini s podspolom človeškosti

S(Z)need. – samostalniška besedna zveza oziroma samostalnik v neednini (torej v dvojini ali množini)

S(Z)need., člov. – samostalniška besedna zveza oziroma samostalnik v neednini s podspolom človeškosti

angleškega jezika [...], kar kaže na to, da pravilo za ujemanje v teh primerih ni jasno določeno. Kljub temu da bi večino povedkovih določil (po obliki samostalniških besednih zvez oziroma samostalnikov za osebno glagolsko obliko) C. Orešnik in Orešnik označila za identificirajoča (kar pomeni, da zahtevajo ujemanje), se povedkove vezi v rabi ne ujemajo nujno z njimi.

Primeri so razvrščeni po skupinah glede na spol samostalnikov, da bi ugotovili, če ima slovnični spol samostalnikov vpliv na ujemanje. Predvidevamo lahko, da slovnični spol nima vpliva na ujemanje, saj se pri vseh kombinacijah samostalniških besednih zvez v stavkih pojavlja tako ujemanje, ki ga narekuje samostalniška besedna zveza oziroma samostalni na začetku stavka, ter ujemanje, ki ga narekuje samostalniška besedna zveza oziroma samostalni, ki stoji za osebno glagolsko obliko.

S(Z)m – glagol biti – S(Z)ž

Obliko vezi narekuje samostalniška besedna zveza oziroma samostalni na začetku stavka	Obliko vezi narekuje samostalniška besedna zveza oziroma samostalni za osebno glagolsko obliko
<i>Drugi šok je bil ponovna objava za upokojeence [...]</i>	<i>Prvi šok je bila visoka vlaga [...]</i>
<i>Vrhunec je bil zaključna pesem [...]</i>	<i>Vrhunec je bila pesem Making Memories of Us [...]</i>
<i>Problem je bil predvsem slabša prodaja mobilnih telefonov [...]</i>	<i>Velik problem je bila smučarska oprema.</i>

S(Z)m – glagol biti – S(Z)s

Obliko vezi narekuje samostalniška besedna zveza oziroma samostalni na začetku stavka	Obliko vezi narekuje samostalniška besedna zveza oziroma samostalni za osebno glagolsko obliko
<i>Njun problem je bil bolj pomanjkanje časa drug za drugega [...]</i>	<i>A največji problem je bilo načrtovanje tokratne poti [...]</i>
<i>Naš poglobitveni problem je bil porušeno reprezentančno vzdušje.</i>	<i>Največji problem je bilo razstreljevanje v kamnolomu.</i>
<i>Pogoj je bil znanje angleškega jezika [...]</i>	<i>Osnovni pogoj je bilo znanje kitajščine [...]</i>
<i>Vzrok je bil pomanjkanje podpore v operacijskem sistemu [...]</i>	<i>Vzrok je bilo veliko pomanjkanje materiala [...]</i>

S(Z)s – glagol biti – S(Z)ž

Obliko vezi narekuje samostalniška besedna zveza oziroma samostalni na začetku stavka	Obliko vezi narekuje samostalniška besedna zveza oziroma samostalni za osebno glagolsko obliko
<i>[...] presenečenje je bilo razmeroma velika uspešnost elektronske pošte.</i>	<i>Največje presenečenje je bila gotovo slednja pesem [...]</i>
<i>Moje vodilo je bilo kakovost [...]</i>	<i>Moje vodilo je bila vedno iskrenost [...]</i>
<i>Glavno vodilo je bilo funkcionalnost.</i>	<i>Moje glavno vodilo je bila čast.</i>

S(Z)s – glagol biti – S(Z)m

Obliko vezi narekuje samostalniška besedna zveza oziroma samostalniki na začetku stavka	Obliko vezi narekuje samostalniška besedna zveza oziroma samostalniki za osebno glagolsko obliko
<i>Naše edino merilo oziroma vodilo je bilo kraj umetnikovega rojstva.</i>	
<i>Drugo Berlusconi je vodilo je bilo uspeh njegove domače pokrajine [...]</i>	
	<i>Prvo presenečenje je bil bliskoviti pohod iz Bosne [...]</i>
	<i>Presenečenje je bil tudi pogled na merilnik prevoženih kilometrov.</i>

S(Z)ž – glagol biti – S(Z)m

Obliko vezi narekuje samostalniška besedna zveza oziroma samostalniki na začetku stavka	Obliko vezi narekuje samostalniška besedna zveza oziroma samostalniki za osebno glagolsko obliko
<i>Njena prva ljubezen je bila klavir.</i>	<i>Njena prva ljubezen je bil klavir [...]</i>
<i>Druga težava je bila obstoj mnogih prevodov z istega področja [...]</i>	<i>Največja težava je bil seveda denar [...]</i>
<i>Zanimiva ideja je bila razstavi prostor za podjetje Rokus.</i>	<i>Njegova ideja je bil razvoj spletnih portalov.</i>
<i>Njena prva zamisel je bila pogled na tuje [...]</i>	<i>Dobra zamisel je bil, na primer, zastor [...]</i>

S(Z)ž – glagol biti – S(Z)s

Obliko vezi narekuje samostalniška besedna zveza oziroma samostalniki na začetku stavka	Obliko vezi narekuje samostalniška besedna zveza oziroma samostalniki za osebno glagolsko obliko
<i>Največja njihova težava je bila pomanjkanje motivacije [...]</i>	<i>Največja težava je bilo nejasno finančno stanje.</i>
<i>Naša pomanjkljivost je bila slabo poznavanje bilateralne diplomacije.</i>	<i>Edina pomanjkljivost je bilo igrišče [...]</i>
<i>Posledica je bila vdiranje vode v elektronsko vezje.</i>	<i>Posledica je bilo pomanjkanje babic [...]</i>
<i>Letošnja tema je bila človeško telo v tehniki risbe.</i>	<i>Osrednja tema je bilo letos šentrupersko narečje.</i>

2.1.2 S(Z) – glagol biti – S(Z)člov.

V primerih, kjer ima samostalniška besedna zveza oziroma samostalniki, ki stoji za osebno glagolsko obliko, podspol človeškosti, lahko opazimo nekoliko večjo konsistenco glede rabe ujemanja, zato bi lahko sklepali, da se povedkova vez ujema s

samostalniško besedno zvezo oziroma s samostalnikom, ki ima podspol človeškosti, kar pa je še vsekakor treba preveriti s korpusno analizo.

Obliko vezi narekuje samostalniška besedna zveza oziroma samostalnik na začetku stavka	Obliko vezi narekuje samostalniška besedna zveza oziroma samostalnik za osebno glagolsko obliko
<i>[...] skoraj vsaka četrta smrtna žrtev je bila pešec.</i>	<i>Druga žrtev je bil njen soprog, ki se je obesil.</i>
<i>[...] žrtev je bila predsedniški kandidat.</i>	<i>Vsaka stota žrtev je bil otrok.</i>
	<i>Nerešljiva uganka je bil Luka Modrić [...]</i>
	<i>Njihova prva misel je bil mehiški arhitekt Ramirez Vasquez [...]</i>
	<i>Največja zvezda je bil po mnenju številnih pianist Bojan Gorišek [...]</i>

2.2 Edninska samostalniška besedna zveza oziroma edninski samostalnik v kombinaciji z needninsko samostalniško besedno zvezo oziroma z needninskim samostalnikom

V korpusu *Gigafida* lahko najdemo veliko primerov kopulativnih stavkov, kjer je samostalniška besedna zveza oziroma samostalnik na začetku stavka v ednini, samostalniška besedna zveza oziroma samostalnik, ki stoji za osebno glagolsko obliko, pa v dvojini ali v množini. Toporišič (2004), Kunst-Gnamuš (1993) ter C. Orešnik in Orešnik (2007) trdijo, da se v teh primerih povedkova vez ujema s povedkovim določilom (torej bi naj obliko povedkove vezi narekovala samostalniška besedna zveza oziroma samostalnik, ki stoji za osebno glagolsko obliko), česar raba v izbranih primerih korpusa *Gigafida* ne potrdi popolnoma.

2.2.1 S(Z) – glagol biti – S(Z)need.

V primerih, ko je samostalniška besedna zveza oziroma samostalnik, ki stoji za osebno glagolsko obliko (torej samostalniška besedna zveza oziroma samostalnik v vlogi povedkovnega določila), v dvojini ali množini, je pogostejša raba ujemanja povedkove vezi s povedkovim določilom, vendar pa še vseeno lahko najdemo primere, ko se povedkova vez ujema z osebkom (torej obliko vezi narekuje samostalniška besedna zveza na začetku stavka). Ponovno ne moremo trditi, da ima slovnični spol samostalnika v ednini (oziroma samostalnika v samostalniški besedni zvezi) vpliv na izbiro ujemanja povedkove vezi.

S(Z)m – glagol biti – S(Z)need.

Obliko vezi narekuje samostalniška besedna zveza oziroma samostalniki na začetku stavka	Obliko vezi narekuje samostalniška besedna zveza oziroma samostalniki za osebno glagolsko obliko
<i>Rezultat je bil manjše razlivanje in ostrejša tiskanje na navaden papir.</i>	<i>Rezultat so bili veliki premiki cen na premičninskem in kapitalnem trgu [...]</i>
<i>Rezultat je bil seksualizacija otroškega telesa, seksualizacija telesnega razmerja med staršem in otrokom, seksualizacija družinskega območja.</i>	
	<i>Prvi šok so bile kabine za preoblačenje [...]</i>
	<i>Vrhunec so bile izvedbe Mahlerjevih simfonij.</i>
	<i>Predmet pogovora so tudi zahteve avtoprevoznikov iz junija letos.</i>
	<i>Predmet pogovora so bile razmere pri nas.</i>

S(Z)ž – glagol biti – S(Z)need.

Obliko vezi narekuje samostalniška besedna zveza oziroma samostalniki na začetku stavka	Obliko vezi narekuje samostalniška besedna zveza oziroma samostalniki za osebno glagolsko obliko
	<i>Druga njegova velika ljubezen so bile knjige.</i>
<i>Tema je bila morski motivi [...]</i>	
	<i>Težava so soglasja lastnikov [...]</i>
	<i>Glavna zamisel so bile osrednje sejne sobe [...]</i>
	<i>Prva misel so bile oči [...]</i>
	<i>Njihova usoda so revna riževa polja ali izkoriščevalske tovarne.</i>

S(Z)s – glagol biti – S(Z)need.

Obliko vezi narekuje samostalniška besedna zveza oziroma samostalniki na začetku stavka	Obliko vezi narekuje samostalniška besedna zveza oziroma samostalniki za osebno glagolsko obliko
<i>Moje osnovno vodilo je bilo nespremenjena harmonija in melodija narodnih pesmi.</i>	
	<i>Veliko presenečenje so jedilni listi [...]</i>
	<i>Drugo presenečenje so bila odkrita orodja.</i>

2.2.2 S(Z) – glagol biti – S(Z)need., člov.

V primerih, kjer za osebno glagolsko obliko stojijo samostalniške besedne zveze oziroma samostalniki v množini s podspolom človeškosti, lahko opazimo, da obliko povedkove vezi ne narekujejo samostalniške besedne zveze oziroma samostalniki na začetku stavka (v vlogi osebka). Pri teh primerih bi lahko sklepali, da se povedkova vez ujema s povedkovim določilom, ne pa z osebkom.

Obliko vezi narekuje samostalniška besedna zveza oziroma samostalni na začetku stavka	Obliko vezi narekuje samostalniška besedna zveza oziroma samostalni za osebno glagolsko obliko
	<i>Moja prva ljubezen so bili Beatli [...]</i>
	<i>Prva težava so naravovarstveniki.</i>
	<i>Rdeča nit pogovora sta seveda Michael Schumacher in Fernando Alonso.</i>
	<i>Posebno presenečenje so bili seveda kratkohlavniki iz male šole petja [...]</i>
	<i>Velika uganka so Avstralci [...]</i>
	<i>Rahlo razočaranje so bili Britanci in Irci [...]</i>
	<i>Navdih so bili ljudje, s katerimi se srečujemo.</i>

2.3 Zaključek k analizi primerov

Primeri iz korpusa *Gigafida* kažejo na nekonsistentno rabo ujemalnega pravila v kopulativnih stavkih. V primerih, kjer nastopata dve samostalniški besedni zvezi oziroma dva samostalnika v ednini brez podspola človeškosti, ne moremo trditi, da ima slovnični spol vpliv na ujemanje, saj se pri vseh možnih kombinacijah samostalniških besednih zvez po slovničnih spolih pojavlja tako ujemanje, ki ga narekuje samostalniška besedna zveza oziroma samostalni na začetku stavka, ter ujemanje, ki ga narekuje samostalniška besedna zveza oziroma samostalni, ki stoji za osebno glagolsko obliko. Pri teh primerih se torej pojavlja tako ujemanje z osebkom kot s povedkovim določilom, če analiziramo samostalniško besedno zvezo oziroma samostalni na začetku stavka kot osebek ter samostalniško besedno zvezo oziroma samostalni, ki stoji za osebno glagolsko obliko, kot povedkovo določilo. Seveda je to odvisno tudi od opredelitve osebka. Med primeri lahko najdemo tudi skoraj identične stavke, ki pa imajo drugačno obliko povedkove vezi. V primerih, kjer imamo v vlogi povedkovega določila samostalniško besedno zvezo oziroma samostalni v ednini s podspolom človeškosti, pa lahko opazimo večjo konsistenco – lahko bi sklepali, da obliko povedkove vezi načeloma narekuje samostalniška besedna zveza oziroma samostalni s podspolom človeškosti.

V primerih, ko je samostalniška besedna zveza oziroma samostalni, ki stoji za osebno glagolsko obliko (torej v vlogi povedkovega določila), v dvojini ali

množini, lahko vidimo, da prevladuje raba ujemanja povedkove vezi s povedkovim določilom, najdemo pa lahko tudi primere, ki kažejo nasprotno, zato ne moremo z gotovostjo potrditi teorij Toporišiča (2004) ter C. Orešnik in Orešnika (2007), da osebek nima vpliva na obliko povedkove vezi, ko je v povedkovem določilu samostalniška besedna zveza oziroma samostalnica v dvojini ali množini. Tudi pri teh primerih ne moremo trditi, da ima slovnični spol edninske samostalniške besedne zveze oziroma edninskega samostalnika vpliv na izbiro ujemanja povedkove vezi. V izbranih primerih, kjer je samostalniška besedna zveza oziroma samostalnica v vlogi povedkovega določila v dvojini ali množini s podspolom človeškosti, pa lahko opazimo, da se povedkova vez vedno ujema s povedkovim določilom (torej obliko povedkove vezi narekuje samostalniška besedna zveza oziroma samostalnica, ki stoji za osebno glagolsko obliko), zato bi lahko sklepali, da obliko povedkove vezi narekuje tista samostalniška besedna zveza oziroma samostalnica v množini, ki ima podspol človeškosti.

3 Sklep

Analiza izbranih primerov kaže, da lahko na obliko povedkove vezi vpliva druga samostalniška besedna zveza oziroma samostalnica v vlogi povedkovega določila (ne pa prva samostalniška besedna zveza oziroma samostalnica v vlogi osebkov) v stavkih, v katerih je v vlogi povedkovega določila samostalniška besedna zveza oziroma samostalnica s podspolom človeškosti tako pri edninskih kot pri needninskih samostalniških besednih zvezah oziroma samostalnicih. Podspol človeškosti v samostalnici, ki je v vlogi povedkovega določila, je torej tisti, za katerega bi lahko sklepali, da narekuje pravilo ujemanja povedkove vezi s povedkovim določilom v kopulativnih stavkih. Seveda je potrebna še nadaljnja in natančnejša analiza, ki bo potrdila ali ovrgla ta sklep, ki je zasnovan zgolj na izbranih primerih iz korpusa *Gigafida*.

Vir

Gigafida: <<http://www.gigafida.net>>. (Dostop 10. 8. 2015.)

Literatura

C. Orešnik, Varja, in Orešnik, Janez, 2007: Povedkovo določilo v naravni skladnji slovenščine. *Jezikoslovni zapiski* 13/1–2. 103–116. dLib. Splet.

Kunst-Gnamuš, Olga, 1993: Slovnična zgradba in vloga stavkov s pomensko podstavo SZ1 biti SZ2. *Jezik in slovstvo* 38/7–8. 267–280. dLib. Splet.

Kunst-Gnamuš, Olga, 1989: Težave s stavčnočlenskim razločevanjem zaradi oblikovnega sovpadanja pomenskih in sklonskih razlik. *Jezik in slovstvo* 35/1–2. 15–24. dLib. Splet.

Toporišič, Jože, 1982: *Nova slovenska skladnja*. Ljubljana: DZS.

Toporišič, Jože, 2004: *Slovenska slovnica*. Maribor: Obzorja.

Marjetka Kulovec and Špela Vintar: The Perception and Understanding of Interpreting in Slovenian Sign Language amongst Deaf and Hard of Hearing Students, *Jezik in slovstvo* 61/2, 2016, 117–137.

The article describes a pilot study performed at the Institute for the Deaf and Hard of Hearing Ljubljana with the aim of investigating the level of understanding in a group of students who use sign language interpreting to follow classes. It also explores their preferences regarding interpreting style. The results are discouraging, given that students on average understand less than 50% of the content of classes, while it was not possible to clearly differentiate between interpreting styles within our experiment. The students' attitudes and preferences regarding sign language interpreting are also analysed. As the first research of its kind to be performed in Slovenia, the study addresses important issues regarding education of the deaf and hard of hearing population.

Key words: deaf and hard of hearing students, Slovenian sign language interpreting, understanding interpreting, interpreting style, attitudes and preferences regarding sign language interpreting

Janja Ribič: Subject-Verb Agreement in Copulative Clauses, *Jezik in slovstvo* 61/2, 2016, 139–147.

The article discusses subject-verb agreement in copulative clauses with the following structure: [nominal phrase] – [verb 'to be'] – [nominal phrase]. Subject-verb agreement is not clearly defined in such cases in Slovene. Usage shows that the copula sometimes agrees with the subject complement, but at other times with the subject. There are few theories regarding this linguistic problem, hence the problem remains unresolved. The article briefly discusses the existing theories and attempts to determine an agreement rule based on examples found in the Slovene corpus Gigafida.

Key words: agreement, subject, predicator, copula, subject complement

Ana Vogrinčič: Free Indirect Discourse in Slovene: Some Findings of a Corpus-Based Study, *Jezik in slovstvo* 61/2, 2016, 149–160.

The article presents some findings of a corpus-based study of original Slovene texts regarding linguistic realisations of *free indirect discourse*. It covers the principal characteristics and functions of the phenomenon, the theoretical description of which is inadequate in existing Slovene linguistics literature. Particular attention is devoted to the forms used for simultaneous verbal actions. Based on observation of the textual corpus, the findings indicate that there are two models of verb form selection for simultaneous actions in Slovene: with *sedanjik* (a present tense form) and with *preteklik* (a past tense form). The findings complement the existing descriptions of free indirect discourse in Slovene and offer some basic premises for further translational, contrastive and similar studies.

Key words: free indirect discourse, polyphony, reported speech, verb-form selection

Tanja Badalič: An Ecocritical View of Svetlana Makarovič's Poetry, *Jezik in slovstvo* 61/2, 2016, 161–170.

The article first briefly presents ecocriticism, as a discipline studying the relationship between literature and the physical environment, as well as the practice of ecocriticism, which encourages more ethical interaction with the world. In addition, the role of literature in generating a new ethical and ecological consciousness is stressed. The main focus is on an ecocritical view of Svetlana Makarovič's poetry, in order to determine the ethical and ecological message of her poetics. The article also deals with the author's newspaper columns, which explicitly reveal her point of view on broader environmental issues.

Key words: ecocriticism, anthropocentrism, ecocentrism, the ecological and ethical function of literature